

Як бачимо, у 2020 році очікується різке зростання обсягу товарної продукції ПАТ «Первухінський цукровий завод», що може бути наслідком синергетичного ефекту від капітальних вкладень і матеріальних витрат, понесених підприємством у попередні періоди.

#### *Література:*

1. Матеріально-технічна база і науково-технічний прогрес [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://pidruchniki.com/1759012338461/rps/materialno-tehnicna\\_baza\\_naukovo-tehnicniy\\_progres](http://pidruchniki.com/1759012338461/rps/materialno-tehnicna_baza_naukovo-tehnicniy_progres).

2. Виробнича функція Кобба-Дугласа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/120/8022.html>.

## **ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

*Обозна М.Д.*

*Науковий керівник: Леоненко Н.А., к.е.н., доцент  
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Сучасний розвиток і зміцнення позицій вітчизняних підприємств на світовій арені, дослідження їх конкурентних переваг за існуючих умов функціонування економіки України передбачає детальний розгляд інноваційної складової як основоположного фактору, який впливає на конкурентоспроможність підприємств.

Інноваційне забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств є запорукою створення та реалізації відповідних переваг. Передусім це покращання якості продукції, скорочення витрат на її виробництво, оптимізація методів формування товарного асортименту, організація виробництва й управління на підприємстві.

Цьому питанню приділяють значну увагу як класики теорії конкуренції, так і сучасні вчені-економісти, серед яких можна виділити наступних: М. Портера, Ф. Котлера, Р. Фатхудинова, А. Воронкова, Ю. Іванова, О. Тридіда, В. Чернега та інших.

Конкурентоспроможність – це властивість продукції, що відображає її здатність бути реалізованою споживачам на конкретному ринку в певний період. Рівень конкурентоспроможності визначає відмінність аналізованої продукції від продукції конкурентів, котрі перебувають на цьому ринку, а також тих із них, які прагнуть потрапити на нього за ступенем задоволення конкретної потреби й за витратами на її задоволення. Для визначення цього показника необхідно мати інформацію про сумарний корисний ефект від розроблення, експлуатації, збуту та обслуговування порівнюваних видів продукції, про повні витрати на всіх етапах їх життєвого циклу, включаючи витрати, пов'язані з впливом на соціальну сферу і навколишнє середовище [1].

Економічна криза ускладнила реалізацію інноваційних програм підприємств, висвітливши виняткову роль їхньої активної інноваційної політики. Водночас загострилася конкурентна боротьба. Фундаментальний підхід до забезпечення конкурентоспроможності базується на інноваціях та полягає у створенні й освоєнні нових продуктів, технологій і матеріалів, ефективних форм організації виробництва і методів виробничого менеджменту. Теперішній стан інноваційної сфери позначається на якості продукції, що виробляється, її новизні та конкурентоспроможності.

В Україні вже сформувалася стійка група підприємств з безперервним характером інноваційної діяльності, проте темпи підвищення інноваційної активності залишаються недостатніми. Серед причин цього – брак власних коштів та фінансової підтримки з боку держави, високі економічні ризики за відсутності страхових механізмів їх мінімізації, а також ризики інноваційних проєктів, що є поєднанням інтелектуального, виробничого й ринкового видів ризиків. На сьогодні показники економічного зростання в Україні не підкріплені розширенням інноваційної бази, що може призвести до зниження конкурентоспроможності продукції, хоча в усьому світі інноваційна діяльність розглядається як одна з головних умов модернізації економіки.

Традиційні галузі виробництва багато в чому вичерпали як екстенсивні, так і інтенсивні можливості розвитку. Тому в багатьох країнах на перший план висувуються галузі, що ґрунтуються на використанні новітніх технологій. Отже, нагальною потребою є ретельний фінансовий аналіз діяльності вітчизняних підприємств із метою виявлення внутрішніх резервів за рахунок застосування інновацій, а саме: зниження норм витрат сировини, матеріалів; підвищення продуктивності устаткування; використання наявного устаткування за допомогою його модернізації; скорочення частки витрат на персонал у собівартості продукції; прискорення оборотності оборотного капіталу; зменшення неусувного виробничого браку.

Відомо два шляхи підвищення конкурентоспроможності продукції: зниження ціни і підвищення якості. Цінова складова майже вичерпана, тому підприємство може ефективно працювати тільки за умови постійного вдосконалення технічних, економічних, ергономічних, маркетингових показників продукції, що виготовляється. Єдиний шлях розв'язання цього завдання – постійне впровадження інноваційних проєктів, перехід до інноваційного розвитку промисловості загалом [2].

Нині в Україні актуальним завданням є збільшення обсягів вітчизняного виробництва через підвищення купівельної спроможності підприємств та населення і зростання конкурентоспроможності вітчизняних товарів на внутрішньому і зовнішньому ринках. Інноваційний шлях розвитку економіки забезпечує таку конкурентоспроможність шляхом постійного оновлення технологій, товарів і послуг різноманітного призначення, стабілізації та розширення ринків збуту, ефективного використання науково-технічного потенціалу і стимулювання його зростання.

### *Література:*

1. Porter M. E. On competition and strategy / M. E. Porter // A Harvard Business Review Paperback. – 1991.
2. Гайдук Л.А. Інновації як фактор забезпечення конкурентоспроможності підприємств / Л.А. Гайдук // Фінансова політика та економічне регулювання. – 2014. – № 1 (66). – С. 22-28.

## **ХАРАКТЕРНІ РИСИ ВЕНЧУРНОГО БІЗНЕСУ**

*Плахтій А.О., Коваленко Г.С.*

*Науковий керівник: Попадинець О.В., к.е.н., доцент  
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

У ринковій економіці наявні різноманітні організаційні форми підприємств, направлені на вирішення науково-технічних проблем і завдань з чітко позначеним кінцевим результатом. Ознайомлення з різними формами організації підприємств надає значущу практичну зацікавленість, адже венчурний бізнес – це частина виробничого, інвестиційного менеджменту, стратегічного управління організацією. Однією з таких форм є венчурні фірми. Це невеликі, але гнучкі і ефективні підприємства, створені для перевірки, доопрацювання і доведення до комерційної кондиції і промислової реалізації «ризикованих технологій» – ідей, винаходів, корисних моделей та інших нововведень, створення яких пов'язане з певним ризиком. Венчурні підприємства найбільш поширені в наукомістких галузях економіки, спеціалізацією яких є проведення наукових досліджень та інженерних розробок. Прагнення до прибутку, тиск ринку і конкуренції, конкретне завдання, жорсткі терміни змушують розробників діяти результативно і швидко, інтенсифікують дослідницький процес [1]. Навіть великі корпорації, маючи дороге устаткування і стійкі позиції на ринку, не дуже охоче йдуть на технологічну перебудову виробництва і різного роду експерименти. Значно вигідніше для них фінансувати дрібні впроваджувальні фірми і в разі їх успіху рухатися в цьому ж напрямку [2].

Особливе значення венчурного бізнесу полягає в тому, що він: призводить до створення нових життєздатних господарських одиниць; збільшує зайнятість висококваліфікованих фахівців; сприяє технічному переозброєнню традиційних галузей економіки; спонукає великі корпорації до вдосконалення принципів управління та організаційних структур; показує, що орієнтація на довгострокові цілі вимагає створення спеціальної кредитно-фінансової системи у вигляді венчурного капіталу [1].

Практично всі венчурні фірми створюються на договірній основі на кошти, отримані шляхом тимчасового об'єднання капіталів, як правило, декількох юридичних або фізичних осіб, або на кредити чи вкладення великих компаній і банків. Кошти які вкладаються у венчурний бізнес – завжди без будь-якого матеріального забезпечення і без гарантій – на свій власний страх і